

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку
15.06.2022 № 72

ВИСНОВОК

НАЦІОНАЛЬНОЇ КОМІСІЇ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ, РАДІОЧАСТОТНОГО СПЕКТРА ТА НАДАННЯ ПОСЛУГ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ

до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення організаційно-правових засад розвідувальної та контррозвідувальної діяльності», реєстраційний номер 7380-2 від 01.06.2022

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення організаційно-правових засад розвідувальної та контррозвідувальної діяльності», реєстраційний номер 7380-2 від 01.06.2022 (далі - законопроект), розроблений, як зазначено у пояснювальній записці до нього, з метою удосконалення спроможностей здійснювати контррозвідувальну діяльність уповноваженими органами, а також об'єднання у розвідувального органу Міністерства оборони України функцій воєнної розвідки та контррозвідки в частині контррозвідувального забезпечення оборонного потенціалу, військово-технічного співробітництва, оборонно-промислового комплексу, закордонних дипломатичних установ України, безпеки співробітників цих установ та членів їх сімей у державі перебування, відряджених за кордон громадян України, які обізнані у відомостях, що становлять державну таємницю, Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, а також підпорядкування розвідувального органу Міністерства оборони України – Президенту України.

Законопроектом пропонується встановити, законодавче підґрунтя для реалізації Службою воєнної розвідки та контррозвідки України об'єднаних у її компетенції функцій воєнної розвідки та контррозвідки, а також удосконалення та розширення спроможностей здійснювати контррозвідувальну діяльність уповноваженими органами.

За результатами опрацювання вказаного законопроекту Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку (далі – НКЕК), вирішила висловити позицію про **доцільність його прийняття із такими зауваженнями та пропозиціями.**

Пунктом 16 розділу I законопроекту пропонується внести зміни до частини першої статті 121 Закону України «Про електронні комунікації» шляхом викладення її у такій редакції:

«1. Зняття інформації з електронних комунікаційних мереж операторів, постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг забезпечується системою технічних засобів, що використовується всіма уповноваженими законом органами на умовах автономного доступу до інформації у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Особливості організації і проведення розвідувальних та контррозвідувальних заходів в електронних комунікаційних мережах визначаються законами України «Про розвідку», «Про контррозвідувальну діяльність» та актами уповноважених на проведення таких заходів державних органів».

При цьому, редакція частини першої статті 121 вказаного Закону, наведена у порівняльній таблиці до законопроекту, не відповідає нормам вказаної статті Закону України «Про електронні комунікації», згідно з частиною першою якої передбачено:

«1. Доступ до інформації про споживача, факти надання електронних комунікаційних послуг, у тому числі до даних, що обробляються з метою передачі такої інформації в електронних комунікаційних мережах, здійснюється виключно на підставі рішення прокурора, суду, слідчого судді у випадках та порядку, передбачених законом.»

З огляду на це, слід зазначити, що виключення (заміна) частини першої статті 121 Закону України «Про електронні комунікації», яка встановлює коло суб'єктів, на підставі рішення яких здійснюється доступ до інформації про споживача та факти надання електронних комунікаційних послуг, призведе до виникнення правової колізії у зв'язку із відсутністю закріпленого на законодавчому рівні виключного переліку органів (посадових осіб), які мають право приймати відповідні рішення.

Враховуючи зазначене, **пропонуємо залишити частину першу статті 121 Закону України «Про електронні комунікації» у чинній редакції.**

Крім того, законопроектом пропонується передбачити у вказаній статті Закону України «Про електронні комунікації», що *«особливості організації і проведення розвідувальних та контррозвідувальних заходів в електронних комунікаційних мережах визначаються законами України «Про розвідку», «Про контррозвідувальну діяльність» та актами уповноважених на проведення таких заходів державних органів.»*

При цьому, звертаємо увагу, що відповідно до статті 19 Конституції України, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Запровадження відповідного підходу у регулюванні та реалізація згаданої норми в частині надання можливості визначати власними актами уповноважених державних органів особливості організації та проведення

розвідувальних та контррозвідувальних заходів в електронних комунікаційних мережах, що в свою чергу передбачатиме, у тому числі, подальше внесення змін до них в залежності від ситуації та обставин, які необхідні для таких державних органів на практиці призведе до створення негативних наслідків для постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг внаслідок надмірного втручання у їх діяльність. При цьому, вказане сприятиме створенню неналежних умов для ефективного функціонування та розвитку сфери електронних комунікацій, забезпечення захисту прав споживачів щодо отримання послуг належної якості, розвитку конкуренції на ринку електронних комунікацій тощо.

Крім того, внесення зазначених змін сприятиме необґрунтованому розширенню повноважень таких державних органів, що, в свою чергу, призведе до порушення норм Конституції України, а також створить передумови (ризик) щодо можливості зловживання владою або службовим становищем відповідальними особами та, як наслідок, вчинення ними корупційних правопорушень.

У зв'язку з цим, у абзаці другому запропонованої редакції частини першої статті 121 Закону України «Про електронні комунікації» **пропонуємо** слова *«та актами уповноважених на проведення таких заходів державних органів»* **виключити**.

В.о. Голови

Андрій СЕМЕНЧЕНКО